

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. II. De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

CAPUT II.

De Ministro Sacramenti Pœnitentia.

DUBIUM I.

Quis sit Minister?

Resp. Est Sacerdos approbatus ab Episcopo, (saltem respectu sæcularium) & habens jurisdictionem. Est certum. Ratio primæ partis sumitur ex *Ioann. I. Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis, &c.* Ratio secundæ sumitur ex *Trid. sess. 23. cap. 15. de reform.* ubi decernit, nullum posse audire confessiones sæcularium, nisi habeat beneficium parochiale, vel approbationem ab Episcopo. Addidi *respectu sæcularium*: quia circa confessiones regularium, Concilium nihil videtur mutasse: unde ii cuiusvis, etiam non approbato, quem Prælati præfecerit, possunt confiteri; intellige, quantum est ex vi Concilii: quia *Gregorius XV.* statuit, ut Monialium Confessarius ab Ordinario approbaretur. Ratio tertiæ partis ex *Florentino & Trid. l. c.* quia absolutio est actus judicialis, qui requirit subditos. *Vnde resolves.*

I. Nullo casu, vel dispensatione, hoc Sacramentum validè administratur à non Sacerdote.

II. Ubi *Conf. Trid.* est receptum, (secus alibi) nullus Sacerdos, etiam Regularis, validè absolvit, nisi sit approbatus, vel Parochus; cui non so-

Ff 7 lum

lum intra, sed etiam extra diœcesin suam, valide delegatur jurisdictio, potestq; eligi in Confessarium, ab omni habente potestatem eligendi, quantum tamen retinet Parochiam. Ita *Fill. tom. 1. l. 7. Fund. Suar. Dian. p. 3. t. 4. R. 146.*

DUBIUM II.

Quid sit approbatio, & à quo petenda?

Resp. I. Approbatio non est collatio jurisdictionis, sed tantum publicum iudicium de aptitudine personæ, ad audiendas confessiones, essentialiter prærequiritum (supposito jure Tridentini) ad jurisdictionem recipiendam. Ita *Santh. l. 6. de mat. d. 28. & alii. Unde resolves.*

I. Et si Doctores & Licentiati, hoc ipso, quod promoventur, censeantur, secundum quosdam, approbati à Papa, ut notat *Sa. V. Confessor.* probabilius tamen est, quod ipsi etiam egeant approbatione, licet non deceat, ut ipsi, vel Lectores in Theologia examinentur.

II. Etiam Parochus, qui reliquit beneficium parochiale, debet approbari, si velit audire confessiones.

III. Non requiri hanc approbationem, ad auditionem venialium, docet *Dian. p. 2. t. 2. misc. R. 44. ex Valero.* Et ratio esse videtur, quod approbatio tantum requiratur in ordine ad jurisdictionem; hanc quivis Sacerdos pro venialibus; (uti & mortalibus, à quibus ritè quis est absolutus) habeat
col-

collatam ab Ecclesia in ipsa ordinatione, ideoq; ab
iis absolvere possit, ut habet *Bon. d. 5. q. 7. p. 2. n. 8.*
Vasq. Suar. Card. de Lugo, d. 18. s. 3. d. 21. n. 1. ubi do-
cet, ab Ecclesia in *Trid.* non approbatum reddi in-
capacem jurisdictionis, tantum in ordine ad mor-
talia non prius confessa.

IV. Parochi non possunt afficere cooperato-
res, nisi Parochos, vel approbatos, ut habet *Fa-
gund p. 2. l. 7. num. 24. Sancius, &c. ex declaratione
Cardinalium contra Ledes. & alios. v. Dian. p. 3. t. 4.
R. 146. & Bon. d. 5. q. 7. p. 4. §. 1.*

V. Qui habet potestatem eligendi Confessari-
um, non potest eligere nisi approbatum, vel Paro-
chum.

VI. Ad approbationem non necessariò requiri-
tur examen, modò adsit iudicium prudens de suf-
ficientia. *Cón. Laym.*

VII. Non sufficit approbatio petita, & negata,
ut docetur communiter, contra *Navar. Henriq. &
Dian. to 2. t. 2. R. 24.*

Resp. II. Approbatio petenda est ab Episcopo,
& quidem proprio, scilicet Sacerdotis, ut intelli-
gunt *Suar. Cón. Regim. Fill. & alii.* vel (ut probabi-
liter vult *Vasq.*) pœnitentis Ratio, quia est actus ju-
risdictionis, vel saltem auctoritativa declaratio;
ergò debet fieri à superiore. Porro nomine Episco-
pi, etiam intelliguntur Prælati habentes jurisdic-
tionem Episcopalem, ut quidam Abbates, & Capi-
tulum Sede vacante, non autem Provinciales, aut
Generales ordinum. *Vnde resolves,*

I. Religiosi, etiam exempti, debent approbari ab
Episcopo loci, in quo degunt: quia illius, quoad
hunc actum, sunt subditi.

II. Epi-

II Episcopus in sua Diœcesi non potest approbare Sacerdotem alienum, nisi subdatur illi saltem ad tempus.

III. Episcopus potest approbare per se, vel Vicarium generalem, vel alios quoscunque deputatos; quia non est actus ordinis, sed jurisdictionis.

IV Approbatio potest fieri, cum restrictione ad certum genus personarum, locum, tempus, &c. *Nav. Suar. Vasq. contra Vegam.*

V. Episcopus peccat, si Sacerdoti (præsertim Regulari) idoneo, sine causa sufficienti neget approbationem. *Bon. Vasq. a. 3. d. 3. Card. de Lugo, d. 21. s. 3. n. 54. Sanch. e&c.*

VI. Approbatio semel absolutè concessa, non tantùm non extinguitur morte concedentis, sed nec revocari potest, sine justa causa: ex causa tamè v.g. mutatione morum, iudicii, &c. potest, ut docet *Suar. Fill. & alii*. Quod si fiat absq; causa rationabili, *Côn. Suar. & quidam alii* censent, revocationem esse nullam; alii illicitâ tantùm *Fill. 1. 7. c. 9. q. 12.* In dubio autem, an ex justa causa revocatio sit facta, præsumendùm esse pro Prælato, docet *Card. de Lugo, n. 67.*

VII. Ex justa causa possunt, præsertim à successore Episcopo, ad examen revocari, non tantùm sæculares, sed etiam regulares. Docent tamen quidam, Mendicantes habere privilegium, ut non possint revocari ab eodem, à quo ante sunt approbati: sed contrarium docet *Suar. & Card. de Lugo, d. 21. n. 61. & 62.*

VIII. An approbatus ab uno Episcopo, possit in alia diœcesi, siye nova approbatione, recipere

ju-

jurisdictionem, controvertunt DD. ac licet utraq;
sententia olim videri potuerit probabilis, post de-
cretum tamen *Urbani VIII.* an 1628. apud *C. Lugo,*
disp. 21. sec. 2. n. 29. negativa omninò tenenda est.
v. Aversam q. 15. sect. 8.

DUBIUM III.

*Quid, & quotuplex Jurisdictio Confessarii,
& unde eam habeat?*

Resp. Est auctoritas aliqua in alium, ut sub di-
ctum, in quem, in foro interno, accipit potestatem,
distinctam à potestate ordinis: hæc enim datur
per Sacramentum Ordinis, & omni Sacerdoti, nec
tollitur potest: illa per externam concessionem Ec-
clesiæ, nec omnibus Sacerdotibus, potestq; ab iis
tollitur: ac nisi adsit, invalida est absolutio ex *Trid.*
sess. 14. cap. 7. Est autem duplex: Ordinaria, &
Delegata. Ordinaria est, quam habent ii, qui ex
vi proprii officii curam animarum habent, ut Pa-
pa, Episcopus, Parochus (huc revocantur Archi-
episcopi, erga subditos suorum Episcoporum,
tunc tantum, quando actu visitant) Archipresby-
teri, Archidiaconi, Prælati religionum, Vicarius
perpetuus Episcopi, vel etiam Parochi. Delega-
ta dicitur, quæ legitimè datur ab habente ordi-
nariam, idque vel tacitè, vel expressè, ut à Papa
pro tota Ecclesia; ab Episcopo pro diocesi, à Pa-
rocho pro parochia: hoc discrimine, quòd Papa
possit dare invitis Episcopis & Parochis, nò contra.
Ac licet exterior jurisdictio exspiret morte dele-
gan-

gantis, non tamen hæc interior, nisi successor vocet, ut docet *Sanch. Suar. Nav. Cõn. contras. in* & *Vasq. v. Laym. ca. 10. n. 22.* Porrò hujusmodi potestatem delegatam absolvendi quemcumque, à quibuscunque peccatis, in articulo seu periculo mortis, (hæc enim pro eodem sumuntur in iure, ut *v. Dian. p. 3. tr. 4. R. 57. & 71. & 72.*) habet ex iure communi quivis Sacerdos etiam excommunicatus & degradatus, si alius desit : quod addo, quia præsentem Parocho, vel proprio Sacerdote, id non posse, docet *Vasq. Bon. Cõn. Regin. &c. comm. in. l. c. 1. & p. 4. t. 4. R. 167. ex Ang. Henrig. Comit. & Sa. confirmatq; Tamb. de exped. conf. l. 3. c. 7.* Ex consuetudine, quivis toleratus absolvere potest à venialibus, & mortalibus aliàs confessis. Ex privilegio religiosi Mendicantes quosvis fideles absolvere possunt, juxta tenorem suorum privilegiorum. Ex concessione Ordinarii directa, quicumque Sacerdos approbatus, cui id ille committit. Denique ex Indirecta is, qui audit eum, qui habet potestatem eligendi Confessarium, quales sunt. 1. Ex iure, Episcopi omnes, etsi sint tantum titulares, item superiores Episcopis, ut Archiepiscopi, &c. item Prælati iis inferiores exempti, ut Abbas exemptus, (non tamen Abbatissa) Generalis, Provincialis, Prior, (salvis tamen privilegiis ordinum) &c. *Dian. p. 4. t. 4. R. 1. & 2.* 2. Ex consuetudine, Cardinales, (qui etiam domesticis de Confessione providere possunt) item Pastores, imò multis locis, etiam cæteri Sacerdotes sæculares, ut *Valent. Sa. Suar. d. 27. f. 3.* (Religiosi tamen tenentur eligere

gere tales, quales illis permittunt statuta) item Reges & Principes, (quorum tamen privilegium ad familiam non extenditur) deniq; domesticus Pontificis. 3. Ab homine eam habent, quibus sive Pontifex, sive Episcopus, sive Parochus concessit. *Vnde resolv.*

I. Qui habet potestatem delegatam, non potest eam subdelegare alteri, cum diversa sit potestas utendi jurisdictione, & eam delegandi. Excipitur 1. nisi hoc ipsum concessum sit, 2. nisi sit delegatus ad universitatem causarum, ut v. g. si cui committeretur officium Parochi absentis, vel minorennis: talis enim aliqua exercitia jurisdictionis, alteri, ex praesumpta voluntate Ordinarii, subdelegare posset, non tamen integrum officium. *v. Lay. hic. l. 5. t. 6.*

II. Cum jurisdictione respiciat subditos, exerceri in eos potest, tam a delegato, quam ordinario, quo cunq; loco fuerit, ut docet *Sanch. Henriq. Sua. m. 3. p. 10. 4. d. 28. sess. 1. c. 7. & alii.*

III. Probabile est, quod absolutus in articulo mortis, non teneatur se postea sistere superiori, vel alteri pro reservatis, (nisi haec habeant annexam censuram) ut docet *Nar. Suar. Merc. Fill. t. 7. ca. 10. q. 6. n. 288 Bon. d. 5. q. 7. p. 1. n. 13.* quia directe absolutus fuit, contra *Hurt. v. Dia. p. 4. t. 4. R. 190.*

IV. Improbitas aut inscitia propria Sacerdotis, non dat jurisdictionem alteri, ideoq; tali casu expectandum est, aut ad superiorem recurrendum. Si tamen ignorantia esset tanta, ut confessio illi facta foret invalida, aut illicita, neq; esset alius privilegiatus, aut habens jurisdictionem, licere alteri con-

confiteri, docet *Navar. in Vasq. in 3. p. t. 4. q. 93. a. 2. dub. 3. Hurt. d. 10. dif. 15. v. Dian. p. 4. t. 4. R. 201. & p. 8. t. 1. R. 86. ex cap. placuit, de pœnit. dist. 6.* Idem licere, quando quis proprio non potest confiteri, sine gravi periculo, docet *Tol. Sylv. & Medin.* qui idè concedit, quando proprius non vult, aut non potest audire, vel injustè negat facultatem confitendi alteri, v. g. Parochus concubinae. *Dian. p. 3. t. 4. R. 79. ex Henr. & aliis 4.* Verum ista communiter refutantur ab iis.

V. Et si graviter peccare possit proprius, si neget suis facultatem adeundi alterum, modò præsumere possit eos justè petere: si tamen injustè neget, probabilius videtur, eos invalidè ab alieno absolvi, ut docet *Sotus, Suar. Laym.* etsi non improbabiliter, *Sylv. Henriq. Maj. Palud. Richar. Tol. & Dian. p. 3. t. 4. R. sol. 79.* putent, quod validè, præsertim, si sine periculo salutis, famæ, vel simili, non liceat suo proprio.

VI. Cum jurisdictio acquiratur ratione domicilii, vel quasi domicilii, vel etiam actualis habitacionis; hinc ii, qui duobus locis habent domicilium, vel quasi, possunt utrobique absolvi, ut scholares, milites, mercatores: item vagi & peregrini possunt absolvi à Parocho loci, in quo versantur. *vid. Laym. hic. Vasq. & c.*

VII. Validè absolvit is, qui audit confessiones, præsentè vel scientè, & non contradicente Ordinario, v. g. Episcopo, vel Parocho, cui confiteum aliunde non habere jurisdictionem: quia tunc præsumitur tacitè eam dare: sufficit enim, ut re-
ctè docet *Fill. & Fagund. præc. 2. l. 7. cap. 2. facultas*
in-

interpretativa, & præsumpta, modo præsumptio
 dicitur in signis, quæ indicent consensum præ-
 sentem, ut in casu posito, (uti etiam v. gr. si Pa-
 trichus, qui jam absens est, aliàs significaverit id
 sibi gratum esse) nam existimatio de futuro con-
 sensu, vel ratihabitione, quòd scilicet quando
 perciverit, futurus sit contentus, non sufficit;
 quia consensus futurus non dat jurisdictionem
 pro tempore præsentis, quo datur absolutio. *vid.*
Dian. p. 3. t. 4. Res. 68. Sanch. de mat. l. 3. d. 35. Bac.
Con. qui addit, peccare, si de consensu dubitans in-
cipiat audire.

VIII. Peccat, qui absolvit cum jurisdictione
 dubia, nisi necessitas urgeat: qualis, v. g. quia pec-
 nitens diu non est confessus, vel debet commu-
 nicare, nec alius adest: tunc enim licitè absolvit
 cum conditione hac, si possum; & cum onere (etsi
Salas in 2. tr. 8. d. 1. hoc onus non agnoscat) aliàs
 iterum consentienti habenti jurisdictionem certam.
 Expedi autè tunc veniale aliquod adjicere, à quo
 directè, & à cæteris indirectè saltem absolvatur. I-
 ta *Regin. Suar. Cõn. d. 8. dub. 6. n. 43.* Quòd si tamè
 ex probabili ratione dubium resolvat, (nimirum
 habere se jurisdictionem) etsi cum formidine op-
 positi, absolutè absolvi licitè, ut docet *Suar. &*
Præp. Card. de Lugo, d. 19. n. 4. tum quia tunc præ-
 cticè & moraliter est certus, tum quia Papa eo ca-
 su dat facultatem, uti & insequentibus casibus,
 1. Quando communi errore, v. g. ob titulum co-
 loratum, putatur aliquis esse Pastor, seu habere
 jurisdictionem, qui non est ob censuram, vel aliū
 defectum. *Bon. d. 5. q. 5. s. 2. p. 3. n. 11. Dian. p. 3. t. 4.*
R. 22.

R. 22. Quod etiam, si desit titulus coloratus, probabile esse docet *Dian. p. 3. t. 4. R. 122. ex Pont. Mol. fef. Sanct.* Item *p. 2. t. 2. misc. R. 43.* si quis bona fide tali confiteatur: verum id communiter ab aliis negatur. 2. Cum quis ex consuetudine, prescriptione, aut bona fide, absolvit, aut nescit potestatem suam revocatam, ut habet *Sylv. Nav. Henrig. Mald. in 2. p. 9. 19. a, 5. Sanch. 1. mor. l. 1. cap. 9. n. 35. Sal. Valg. v. Dia. p. 1. t. 13. R. 1.* 3. Quando secundum probabilem sententiam judicatur quis habere jurisdictionem, & Sacerdos sequitur favorabilem. *Bon. l. c.* Quia quando communis est error, Ecclesia dat jurisdictionem, propter publicam utilitatem, *vid. Suar. Dian. ll. cc. Card. de Lugo, d. 19. n. 28.*

IX. Nemo tenetur unquam Parocho confiteri, ne quidem in Paschate, *Lugo, d. 19. s. 2. n. 28. Et. cum Dian. p. 8. t. 1. R. 88.* Quare Parochi frustra nolunt, ut Parochiani confiteantur Mendicantibus, etiam in Paschate, cum habeant privilegium pro omnibus Christi fidelibus. *Suar. Cõn. Henr. Reg. Zerola c. 15. q. 3. Et communiter.* apud *Bon. d. 4. q. 1. s. 2. p. ult. adeo,* ut qui docent, confessos Regularibus, etiam in Paschate, teneri iterum eadem confiteri suo Parocho, fiant suspecti de heresi. *Dia. p. 4. t. 8. R. 102. Et alii.* Vi tamen hujus privilegii, non possunt absolvere eos religiosos, aut religiosas, qui non habent facultatem extra suum ordinem confitendi, ut ex communi notat *Rodrig. Et Comp. privil. Societatis. V. Absolutio. s. 1.* & ex his *Lay. hic.* Quia privilegio generali non censetur derogari consuetudini, vel statuto particulari, nisi ad exprimat. Usus tamen fert, ut regulares pere-

gignantes, ex præsumpta voluntate superiorum, si Ordinis socium non habeant, à quovis alio, etiam seculari, absolvantur, exceptis reservatis: in quæ si religiosi Societatis extra domicilium incidant, videant ordinationes Præp. Generalium, c. 6. n. 6. & Laym. hic.

X. Quòd si Superiores Regularium Monialibus sibi subjectis (idem est de Monialibus subjectis Episcopo) non concedant aliquoties in anno alium Confessarium, potest & tenetur illis cum dare Episcopus, quod si nec is faciat, ipsæ eligere possunt. Quintan. l. 3. s. 26. ex Declaratione Cardinalium apud Barbof.

DUBIUM IV.

Quid sit reservatio Casuum, & quis habeat potestatem reservandi, & absolvendi ab iis?

Resp. I. Reservatio hæc, est negatio jurisdictionis circa aliquod peccatum. Ac certum est in Ecclesia potestatem esse, quædam peccata reservandi, à quibus inferiores Confessarii non possint absolvere, ut sic subditi melius dirigantur, & absterreantur à peccatis, quorum difficilem remissionem vident, quanquam nisi graves causæ sint, non debeat quivis, neque qui potest, quidvis facile reservare, neque difficulter veniam dare absolvendi à reservatis, ne alioqui cedat in destructionem, quod debebat in ædificationem. Porro etsi quivis ordinarius potestatem habeat reservandi,

in Parochis tamen consuetudo eam abrogavit, vi
Suar. d. 30. f. 5. Card. de Lugo, d. 15. f. 6. §. 3. Unde
 resolves.

I. Cùm non sit obligatio confitendi venialia, ea
 frustra reservantur (et si fortasse possint, saltem à
 Papa) ideoque sola mortalia, eaq; non nisi exter-
 na, graviora, opere consummata, prudenter refer-
 vantur. Unde *Clemens VIII.* statuit, ut Prælati reli-
 gionum, si quidem velint, undecim tantum casus
 reservare possint, nec plures sine consensu Capitu-
 li generalis pro tota religione, vel Capituli pro-
 vincialis pro provincia. Quod tamen de culpa
 tantum, & non censuris intelligendum est: potest
 enim Prælati aliquid præcipere, sub excommuni-
 catione sibi reservata. Casus autem *Clementis*
 sunt sequentes.

I. Apostasia à religione, etiam retento habitu.
 2. Nocturna ac furtiva è monasterio egressio. 3.
 Veneficia, incantationes, & sortilegia. 4. Proprie-
 tas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum
 mortale. 5. Furtum mortale de rebus monasterii.
 6. Lapsus carnis voluntarius, opere consumma-
 tus. 7. Juramentum falsum in iudicio legitimo. 8.
 Procuratio, consilium, vel auxilium, ad abortum
 factus animati, etiam effectu non securo. 9. Occi-
 sio vel vulneratio, seu gravis percussio cujuscunq;
 personæ. 10. Falsificatio manus, vel sigilli officia-
 lium monasterii. 11. Malitiosum impedimentum,
 retardatio, aut apertio literarum à superioribus ad
 inferiores, vel contra.

II. Is, qui confitetur reservatum, mittendus est
 ad superiorem, (suadebit tamen charitas, imò ali-
 quan-

quando coget, ut ipse confessarius, tacita persona & casu, à superiore veniam petat absolvendi, Quòd si superior adiri non possit, & sit causa urgens, v. g. timor infamiae, vel scandali, ex omissione confessionis vel communionis, tunc potest inferior absolvere à reservatis, cum onere, ut poenitens se postea superiori listat. Quod etiam verum est, quamvis casus censuram reservatam annexam habeat. Porro eo casu peccata non reservata tantum confiteri, sufficere putant probabiliter *Sot. Cord. & Gab. An. Palau, Dian. to. 2. q. 4. R. 104. & Card. de Lugo d. 4. de Euch. n. 86.* non improbat, *D. Thom.* tamè *Suar. & alii comm.* docent omnia esse confitenda: quod tutius est.

III. Si superior injustè neget facultatem absolvendi à reservato, posse ab alio Confessario, etiam directè absolvi, affirmat *Henriq. & Dian. p. 2. t. 4. R. 29* esse probabile. Sed rectius negat *Laym. l. 3. tr. 6. c. 13. Card. de Lugo d. 20. n. 188.*

IV. Peccant superiores i. si sine justa causa difficiles se præbeant in concedendis licentiis pro absolutione reservatorum. *Quint. t. 3. sing. 13. ess. Raz. d. Con. & alii 10.* Et si ex negatione timeatur grave subditi detrimentum, peccant contra charitatem & justitiam. *Lugo, Dian. p. 6. t. 6. R. 56.*

V. Si Superior Confessario Regularium ad hoc deputato neget facultatem absolvendi, Confessarius a. iudicet debere concedi, potest is pro ista vice absolvere. *Aversa q. 17. sec. 5. C. Lug. d. 20. f. 4.* referens sic declarasse *Clem. VIII.* haberique in quarto tomo Bullarii, bulla 26. *Vrbani VIII. & Quint. t. 3. f. 11.* dicens non esse dubium ea de re

G g addie

additque ex aliis 7 probabile esse, idē posse, si viro Religioso, pio docto & prudenti (licet non ex designatis de facto) negat, *Dia. p. 3. t. 2. R. 12. 6. p. 6. t. 6. R. 56. & p. 9. t. 5. R. 15. ex Pellizario* (qui vult idem esse, si pœnitens ipse petat) & alii. Imo *Quint. l. c.* censet probabile, quod idem fieri possit, si Superior adiri nequeat, & urgeat tempus celebrationis, vel communionis, v. g. quia sine nota non potest abstinere, cum alii omnes communicent. *Ibid. ex Trull. & alii. 6.* Denique *Dia. p. 3. t. 2. R. 26.* notat ex *Suar. de Relig. tom. 4. l. 2. c. 13.* Regulares, puta eos, qui adhuc, & quatenus hoc privilegium commune habent cum FF. Monachis, quorum id esse testatur *Emanuel Rodri. to. 1. q. 99. Regul. q. 62. art. 6.* semel sine licentia futurum Superiorum posse absolvi à referatis.

VI. Nihilominus certum est, posse aliquando Superiorem justis de causis negare facultatem, & cogere subditum, ut ad se veniat, *C. Lugo l. c.* Nam si ex casu reservato grave scandalū vel damnum communitatis timeatur, potest Superior negare absolutionem, donec pœnitens per se Confessarium Superiori det sufficientem notitiam ad illud evitandum; aliās non est satis tutus, nec dispositus ad absolutionem. Quare si Confessarius eo casu urgeat absolutionem, debet is attendere, ut pœnitens obligationi suæ satisfaciatur, imminuendo remedio communi malo, vel damno sui, ejus periculū: quia nisi hoc faciat, non potest absolvi, non ex defectu jurisdictionis, sed quia non est dispositus. Ad hoc tamen requiritur, ut obligatio pœnitentis certa sit, & alia remedia adhiberi non possint, *Suar. l. 4. de rel. l. 8. c. 5. n. 10.*

VII. Peregrinus, quoad reservationem, iudicandus est juxta diocesim, in qua versatur: in qua reservata sint, discant Pastores ex Agendis, ut consuetudine.

VIII. Superior auditis solis reservatis, potest illis absolvere, & reliqua inferiori committere, in causa urgente: qualis tamen non est multitudo negotiorum, ut docet *Suar. Fern & Fill.* sed magis gravior: tum quia etiam occupatissimus potest dare facultatem adeundi alterum cum onere postea comparendi; tum quia integritas confessionis est de jure divino.

IX. Qui à superiore absolutus est à reservatis, potest ab iisdem postea absolvi à quovis; quia non sunt amplius materia necessaria Confessionis.

X. Qui bona fide confitetur, nesciens suum casum esse reservatum, vel Sacerdotem carere potestate circa illum, validè quidem absolvitur, cum onere tamen comparendi. *Præp.* Similiter si Confessarius probabiliter credit non esse reservatum (esto revera sit) valet absolutio, *Less. Dian. p. 9. q. 29.*

XI. Qui confitens habenti potestatem ordinariam, delegatamve in reservata, oblitus est incapabiliter reservatum, potest illum postea confiteri etiam inferiori, & absolvi. Quod etiam valet, (saltem si prior habuerit potestatem ordinariam) etiam si prior absolutio ob in dispositionem, vel aliud defectum pœnitentis, invalida fuisset. Ratio, quia is intendit absolvere, quantum potuit: ergo saltem sustulit reservationem, quod fieri potuit.

potuit absq; Sacramento. *v. Prop. in 3. p. 9. d. 4. n. 2. 4. Morat. to. 3. d. 30. f. 3. Dian. p. 4. t. 4. R. 124.*

Resp. II. A reservatis absolvere potest, 1. Ipse reservans. 2. Eius in spirituali jurisdictione superior. 3. Cui ipse delegavit. 4. Sacerdos inferior, quando superior adiri non potest, v. g. à reservatis Papæ absolvere potest Episcopus eos, qui Romam ire non possunt.

Resp. III. Extra periculum mortis, (de quo *v. dicta dubio superiore*) nullus inferior per se, & directè, absolvere potest, nisi ex jure vel privilegio concedatur.

Dicitur I. *Per se*: quia de indirecta, & per accidens, colligitur ex dictis.

Dicitur II. *Nisi &c.* quia à casibus Papalibus absolvere potest Episcopus, per se, vel Vicarium, quando sunt occulti, ut docet *Nav. c. 28. Unde resolves.*

Mendicantes ex vi juris communis non possunt absolvere à reservatis Episcopo; quia ut sic non habent potestatem majorem Parochis: & privilegium, quod circa hoc habuerunt, sublatum est decreto Urbani VIII. Anno 1628. Excipit tamen *Aversa* cum *Dian. p. 8. t. 7. R. 71.* eos casus, qui Episcopis à jure tantum reservantur.

Resp. IV. Si Confessarius dubitet, an pœnitens lapsus sit in mortale reservatum, si quidem dubium sit positivum, potest (sequendo opinionem probabilem, & judicando probabiliter non esse reservatum) absolvere. Si verò dubium sit negativum, posse absolvere negant aliqui, ut *Ar. Cord. &c.* Probabilius affirmant *Suar. Fill. Hurt. riq. Hurt. Bon. Card. de Lugo de 20. f. 2.*

DUBIUM V.

Quod sit officium, & obligatio
Confessarii?

Resp. I. Munus Confessarii est, absolvere dispositum, & non alium; item curare reformationem istius iudicii, praesertim quando coeptum est, & reos juvare, ac monere, cum prudentia tamen. Ratio primi, ne sit injurius poenitenti. Ratio secundi, ne fiat sacrilegus. Ratio tertii est eadem; & quia debet curare, ut absolutio sit efficax. *Vnde resolves.*

I. Etsi interdum utiliter differatur absolutio, etiam ejus, qui potest licite absolvi: id tamen ratio, nec ferè nisi de poenitentis consensu faciendum, quia potest vergere in grave ejus periculum, vel damnum, *v. Dian. p. 1. r. 4. R. 35.*

II. Absolvendus est, qui adhæret sententiae probabilis; quia est dispositus.

III. Moraliter ei constare debet de bona dispositione poenitentis: alias absolvendo peccabit mortaliter.

IV. Non licet absolvere. 1. Qui nullam praebet materiam: qualis tamen non est, qui post absolutionem mox confitetur, cujus erat oblitus. 2. Qui cum possit, non est paratus restituere, & proximas peccandi occasiones fugere, *v. Navar. c. 15. Suar. d. 32. s. 2.* 3. Ignorantem ea, quae omnes scire tenentur; v.g. decem praecipua, & quae ad fructuosam confessionem & communionem

Gg 3 spectant:

spectant: unde talis communiter prius est instruendus, vel aliò mittendus ad instructionem. *v. supra l. 2. c. 1.*

V. Rudiores ordinariè iuvandi sunt, nisi sint incapaces instructionis; vel ob poenitentium multitudinem fieri non possit, nec videatur expedire, ut dimittantur; vel sint peregrini, qui mox communicare, & abire debeant: tunc enim, si alioqui bona fide agunt, & temporis angustia, vel poenitentium multitudo, longum examen, vel instructionem nò permittat, sufficere aliquando negligentiam formalem, docet *Laym. c. 13. n. 10.* quò scilicet, auditis aliquibus peccatis, absolvatur, cù onere redeundi ad confessionem pleniorum.

VI. Si confessarius notet poenitentem ignorare aliqua necessaria ad hoc sacramentum, tenetur eum instruere & admonere officii, quantum fieri potest; v. g. si nesciat illa, quæ necessitate mediè sunt ad salutem necessaria, debet ea docere; item obligatos ad ponendum odium, ad restitutionem honoris, famæ, aut bonorum, aut ad occasionem peccatorum tollendam, aut amovendam, vel reparanda scandala, aliave damna, quæ intulit; aut ad corripiendos delinquentes, iuvandos indigentes, ad denuncianda delicta, vel delinquentes in prauidicium communitatis, vel innocentium, & denique si quam censuram incurserit, &c. tenetur ea de re monere, & hortari ad satisfactionem, quam si recusent, negare absolutionem: quia alioqui se ipsorum criminum participem, & factilegiu reum faciet, *Aversa. q. 16. l. f. 12.*

VII. Tenetur monere eum, qui ex ignorantia

vinci-

inuicibili, & mortaliter culpabili est in malo status
 quia alias nec ipsi, nec Sacramento consulat, cum
 penitens sit ind. spositus. Si verò ignorantia sit
 inuicibilis, v. g. si bona fide teneat rem alienam,
 aut sit in matrimonio irrito, tenetur quidem
 monere & instruere, quando speratur fructus, nec
 inueniuntur incommoda graviora; quæ si pruden-
 ter metuantur, aut fructus non speretur, non te-
 netur, imò non potest; (excipit *Card. de Lugo de*
pen. d. 22. n. 24. nisi silentium officiat bono
 communi) quia debet bonum penitentis pro-
 curare, ac consequenter licitè etiam suadet, ut se-
 cundùm suam ignorantiam operetur, v. g. Cajæ,
 ut reddat debitum Titio, quem inuicibiliter cre-
 dit suum esse maritum, cum non sit, *Sanch. l. 2.*
de mat. d. 38. Nec obstare, etiamsi sit in præjudi-
 cium tertii particularis, ait *C. Lugo, & Tambur.*
de exp. conf. l. 6. cap. 4. Hinc si Confessor prævi-
 deat penitentem non restitutum, si ipsi detega-
 tur nullitas tituli, quem pro se esse putet, non est
 se illi talem nullitatem à Confessario non inter-
 rogato detegendam. Quod si tamen peniteas
 ipse dubitet, ac roget, tenetur veritatè, (quia tace-
 re, esset errorem approbare) prudenter tamen non
 plus dicendo, quàm rogatur, v. g. si roget Titius,
 an post votum simplex castitatis matrimonium
 contractum valeat, possitque ac teneatur redde-
 re debitum respondeas, quod sic, tacendo obli-
 gationem non petendi debiti, v. *Laym, hic, &*
Card. de Lugo l. c.

VIII. Quando Confessarii Principum, Prælato-
 rum aliorumque Magnatum, sciunt ipsos non

fatiscere officio, v. g. circa collationem Beneficiorum, electionem ministrorum, subditorum gubernationem, circa eleemosynas ex bonis Ecclesiasticis faciendas, &c. regulariter tenetur Confessari^o monere pœnitentem de sua obligatione: aliàs si absolvit, suis humeris peccata illa imponit, & cœcus cœcum ducens, ambo in foveam inferni cadunt. Ratio, quia in talib^{us} rarò est ignorantia invincibilis: rarò itē cōtingit, ut illa secum non adferant scandalum in subditis, æstimantib^{us} illa licere; vel certè non afferant damnum commune. Si tamē videat ignorantiam esse invincibilem, neque ex illa sequi scandalum aut damnum commune; contra verò admonitionem fore in maj^{or} malum pœnitentis, aut allaturam scandalum vel incommoda, potest, secundum paulò antè dicta, dissimulare, nisi interrogetur, Ita *Card. de Zúg. d. 22. n. 37.*

IX. Si etiam pœnitens tenetur (licet sub peccato mortali) ad aliquid aded^o difficile, ut non crederetur tunc æquo animo accepturus, & alio vice melius suscepturus, posset prudēs Confessor tunc illum relinquere in bona fide excusante peccato, & monitionē differre in tempus opportunius, ne tertius à confessione abstineat, graviusque detrimentum incurrat, *Tamb. cap. 14. G. Lugo d. 22. f. 2. n. 27.*

X. Minus rectè dispositus excitandus est ad dolorem, & propositum emendationis, propositum peccati sceleritate, bonitate Dei & periculo damnationis, &c. Item remedia opportuna præscribenda contra peccata futura.

Resp.

Resp. II. Ut Confessarius licite hoc Sacramentum administret, debet esse in gratia, alioqui peccabit mortaliter: item debet esse talis, ut per hoc non exponatur proximo periculo peccandi mortaliter. Pars prior constat ex dictis *de sacr. in general.* An vero audiens plures una quasi vice mortali, tot numero peccata committat, alii negant, ut *Rodrig.* alii affirmant, ut *Bon.* hic Pars posterior patet. *Vnde resolvitur hic casus.*

Confessor conscius sibi peccati mortalis, tenetur antequam audiat, vel saltem absolvat poenitentem, ipse confiteri, vel conteri de suo peccato. Si tamen vocatus improvise ad moribundum, non colligere se tam subito non possit ad contritionem eliciendam (vel bona fide putet se eliciuisse) non peccat absolvendo, *Prep. Lug. Tamb. l. 3. c. 2. §. 3*

Resp. III. Si male absolvit, committendo defectum essentialem, v.g. si non protulit formam, vel absolvit a reservatis, vel non subditum, tenetur inducere ad repetendam confessionem, si sine scandalo, infamia, fractione sigilli, & no cumento suo possit: si minus, non tenetur. Si non absolvit a censura, potest ab eadem (si, vel quando habuerit potestatem) absolvere absentem, *Bonac. de cons. in communis, d. 1. q. 3. p. 6. ex Suar. Fill. tr. 11. c. 10. q. 9. Regin. Nav. Rodrig.*

Si non interrogavit sufficienter numerum, speciem, vel alias circumstantias, regulariter ad nihil tenetur, nisi ad poenitentiam agendam: monere enim extra confessionem non debet, cum iudicium sit finitum. Si tamen redeat ad confessionem inde poenitens, debet moneri de defectu commif-

fo: quia alioqui hæc confessio non erit integra
cum quædam non sit debite confessus.

Dixi, si non interrogavit: quia si positivè dixit,
non teneri confiteri numerum, species, & o debet
monere, si sine gravi scandalo, & detrimento
potest; quia est causa, quod aliter præceptum
grave (scilicet confitendi illa peccata) violat
Card. de Lugo d. 22 s. 3.

Si neglexit monere de restitutione, moneat, si
quidem commodè potest, (vel in confessione,
vel extra, obtenta prius ab ipso venia, ea vero ne-
gata ad nihil ultra teneri docet *Tamb. l. 3. c. 8. de
Sanct. contra Suar*) quia tenetur ex charitate, si
non commodè potest, Deo commendat. *Laym. s. 2. c. 9. Henr. q. Suar. sylv. Mercor. in 3. p. 9. a. 11.
Dian. p. 4. R. 108. c. p. 3. 2. 4. R. 109.* Quod si tra-
men (ex gravi seu mortali culpa, contra ius alte-
rius) dixisset, eum non teneri ad restitutionem, vel
aliter, (v. g. opinionem falsam persuadendo) esse
causa efficax, cur non restituat, vel aliunde detri-
mentum accipiat ipse, vel alius; tenetur ipsemet
restituere, nisi moneat tempestivè, prius quam
pœnitens fiat impotens; quia aetone sua fuit in-
iusta causa damni. Si verò sine gravi culpa id fe-
cit, tenetur nihilominus monere pœnitentem, si
commodè potest, alioqui ipse obligabitur, sicut
casu prioris. Si non commodè potest, excusabitur;
*v. Suar. Con. d. 8. dub. 17. Bon. Dian. 10. 1. 1. r.
misc. R. 1. Card. de Lugo d. 22. sess. 3. n. 61. & supra
lib. 3. r. 5. c. 2. dub. 3. a. 2. casu 1.*

Quæres. Quæ & quanta sit obligatio Confes-
sarii audiendi pœnitentes?

Resp.

Resp. I. Quivis Sacerdos (etiam simplex, quando non est alius paratus) tenetur in extrema necessitate, v.g. in periculo mortis audire & absolvere volentem confiteri. Ratio est lex charitativa.

Resp. II. Parochus, & quivis Sacerdos curatus tenetur audire confessionem sui subditi, non tantum in casu necessitatis, aut præcepto constitutionis urgente, sed etiam (saltem per se vel alium) quoties pœnitens id rationabiliter petit; v.g. si sit in gravi aliqua difficultate spirituali, vel velit promoveri Jubilæum, &c. Quia tenetur ejus bonum spirituale promovere, *Suar. Vaq. Lugo &c.* Si tamen nimis frequenter, vel intempestivè peteret, excusaretur *Aversa. q. 16. s. II.* Quod si etiam semel tantum, vel bis negaret, aut differret, non peccaturum graviter, ob levitatem materiæ, docet *Suar.* contra *Bon.* admittitq; *Aversa l. c.* si non petat ex urgente occasione v.g. solennis festi &c.

Resp. III. Quotiescunque pœnitens ex mera devotione vult confiteri, Parochum teneri illum audire, contra *Sylv.* *Regin. &c.* docet *Axor. Suar. Con. Bon. Melf. Lugo &c.* Sed rectè limitat *Aversa l. c.* si non adsint alii Confessarii delegati; & Parochus non legitimè impediatur.

Resp. IV. Reliqui Sacerdotes, per se loquendo, non tenentur audire confessiones, si tamen audire cœperint, tenentur absolvere, nisi quid obstat, neque possunt remittere ad alium. Quia pœnitens eo ipso habet jus ad absolutionem, nec potest fructu & gratia sacramenti priyari, *Aversa l. c.*

DUBIUM VI.

Quæ scientia, & prudentia requiratur in
Confessario?

Resp. I. Ut Sacerdos ritè absolvat, debet, quan-
tùm moraliter fieri potest, omnia peccata pœnitentis
intelligere: quia alioquin frustra tenetur
recensere. *Vnde resolves.*

I. Peccat, qui absolvit eum, cuius peccata per
negligentiam non satis intellexit; quia fecit sen-
tentiam incognita causa. Validam nihilominus
esse absolutionem, siue propter somnum, &c. ut
dictũ supra c. 2. dub. 3. a. 4. siue propter cantum,
vel linguam impeditam pœnitentis (sine huius-
tamen culpa) aliqua non intellexerit, docet *Dian.*
3. p. 2. 4. R. 109 & p. 4. 1. 4. R. 198. Item *Laym.* l. 6.
tr. 6. c. 9. et *Henriq. Suar. Sylv. Merc. in 3. p. cõ*
quod essentia & effectus Sacramenti consistere
possit absque integra, & specifica peccatorum
explicatione, si sine culpa pœnitentis omittatur,
v. Dian. ll. cc.

II. Si tamen pœnitens post confessionem in-
telligat, unum vel plura mortalia non fuisse in-
tellecta, debet ea repetere in sequenti confes-
sione, siue apud eundem, siue alium Confessarium,
Laym. Dian. ll. cc.

III. Confessarius absolvens ex ignorantia,
quem absolvere non poterat, dupliciter peccat,
nimirum ignorantia eorum, quæ ad officium suum
spectant, & indebitè absolvendo. *Tanner. in 1. 2.*
d. 4. q. 9. d. 1. n. 12. Card. de Lugo. d. 16. s. 4. n. 185.
Resp.

Resp. II. Ut Confessarius validè absolvat, requiritur & sufficit, cognoscere peccata, saltè sub confusa ratione peccati. Ut verò licitè, requiritur ea sententia, ut possit ferre prudens iudicium, in hoc foro. Ideoq; scire debet, 1. Quæ sint mortalia, quæ venialia, saltem ex genere suo. 2. Species & circumstantias necessario explicandas. 3. Speciantia ad restitutionē bonorum & famæ. 4. Casus reservatos; & excommunicationes saltem communiore. 5. Censuras & irregularitates communiore, pro Sacerdotibus. 6. Requisitam pœnitente ad bonam dispositionem. 7. Remedia peccatis opportuna. Circa quæ omnia notantur hæc tria.

Primò, sufficere, si ea sciat medioeriter, ita ut saltem norit prudenter de omnibus dubitare, & doctiores se, vel libros consulere.

Secundò, majorem minoremve requiri, ac sufficere scientiam, pro diversitate locorum, & pœnitentium, *Bon. d. 5. q. 7. p. 4. §. 2.*

Tertiò, graviter peccare tum eum, qui sine sufficienti scientia huic muneri se ingerit; tum eum, qui talem sine necessitate constituit, aut eum possit corrigere, tolerat, *Laym. l. 5. c. 13. Bon. l. c. Card. de Lugo.* Unde resolves,

I. Si pœnitens advertat, Sacerdotem non percipere peccati gravitatem, tenetur illum monere se peccasse mortaliter.

II. Qui sciens prudens confitetur ei, quem scit suam conscientiam dijudicare non posse, tenetur confessionem repetere apud penitentiorem; quia graviter peccavit sic confitendo.

Gg 7 Resp.

Resp. III. Prudentiâ requiritur, tū in instructio-
ne, monitione, curatione pœnitentis; tum inter-
rogatione. Et quidē si prudenter iudicet, integrè
esse confessum; v. g. quia benè instructus potest,
& solet adhibere diligentiam debitam, nō tene-
tur quicquam interrogare, alias tenetur, ut habet
communis (*Dian* tamen p. 2. t. 13. R. 7. ex Nav.
& *Valero* negat esse mortale, non examinare ali-
quam circumstantiam ex oblivione; v. etiam *C.*
de Lugo d. 22.) quia tanquam Iudex debet curare
integritatē iudicii, & tanquam medicus, ut morbi
& vulnera perfectè detegantur: cavendo interim,
1. Ne examē sit curiosum de non necessariis, unde
Confessarii existimatio, Sacramenti dignitas,
& pœnitentis profectus minuatur. 2. Ne sit indis-
cretum, ut v. g. de iis, quæ moraliter certum est
à tali non solere committi; vel ex quibus discat
peccare pœnitēs, vel de inverecundis inverecun-
dè, vel de numero nimis anxie, si ex dictis proba-
biliter æstimari possit. 3. Ne sit intempesivum; &
sinatur prius se explicare quantum potest, ne im-
portunitate terreatur. Quod verò quidam mo-
nent, expedire ut pœnitens inter confitendum
non interrumpatur, id *Card. de Lugo* d. 22. n. 15.
universim non probat; præsertim, si confessio
non sit brevis, quia facillè aliqua excidunt memo-
ria. *Vnde resolves.*

I. Si Sacerdos advertat, pœnitentem, etiam post
sufficientem diligentiam, peccatum aliquod, aut
circumstantiam, ommittere, probabilius ac verius
est, per se loquendo tenere interrogare, etsi ne-
gat *Sa. V. Confessor*, & *Medin.* docens, si diligenter
exa-

examinata conscientia, unius sit oblitus, non teneat
 aeri Confessarium illud revocare in memoriam, nisi
 cadat in damnum proximi: quod *Vasq. q. 93. d. 7. n. 3.*
 videtur dicere esse probabile: verum a-
 lii rejiciunt. *v. Card. de Lugo d. 22.*

II. Etsi Confessarius, cui evidenter constat pec-
 catum penitentis, quod tamen ipse negat, non
 debeat illum absolvere, quando verò ex aliorum
 relatione, vel suspicione id habet, standū sit pœ-
 nitentis confessione, cui in hoc foro, tam pro, quàm
 contra se fides habetur (*Suar. t. 4. d. 32. f. 3. Fag. p. 2. l. 6. c. 4. n. 38.* citati à *Dian. p. 3. l. 4. R. 105.*) in u-
 troq; tamen casu prudentis Confessarii est, 1. Cau-
 te & à longè, tum propius interrogare. Si nihil-
 ominus neget, prudenter judicare, an non pœ-
 tuerit oblivisci, vel confessū esse alteri, vel puta-
 re non esse peccatum, vel simili de causa excusari,
 ita ut debeat absolvi, *Dian. l. c. ex Sylv. Navar. Tol. c. 3.* Si peccatum illud norit ex confessione
 compliceis, non uti illa scientia, nisi in genere, quæ-
 rendo an non aliud conscientiam grave, & ex-
 citando ad majorem contritionem, ob pericu-
 lum indirectæ revelationis; aut etsi complex de-
 derit veniam, ob periculū scandalī, *v. Lay. c. 14.*

III. Interrogationes in materia castitatis, debēt
 esse pauca, & cautæ, ne vel occasionem det inve-
 stigandi, aut traducendi confessionem, aut igno-
 rantem doceat, aut offendat, aut se vel illum peri-
 culo exponat. Ac si hæc timeat, poti⁹ pati debet
 aliquid deesse integritati materiali. Et quidem
 si in hac materia negantur cogitationes, non o-
 pus est, progredi ad opera; rudiores tamē cogita-

tiones negant, verba & opera rogati fatentur; quòd illas non æquè agnoscant; aut advertant, *Lay. hic. c. 13. Con. d. 7. du. 7. Fagnan. Prop. l. 4. c. 4. s. 2. Dian. p. 3. t. 4. R. 99.*

CAPUT III.

De Adjunctis Pœnitentiâ.

DUBIUM I.

Quid sit sigillum confessionis, & qui ad illud teneantur?

Resp. I Sigillum hoc est obligatio juris divini strictissima in omni casu, etiam quo integri regni salus perichitaretur, ad tacendum, etiam post mortem pœnitentis dicta in confessione (id est, in ordine ad absolutionem sacramentalem) omnia, quorum revelatio Sacramentum redderet onerosum, vel odiosum; *Vnde resolv. et.*

I. Violatio hujus sigilli duplicem habet malitiam, Sacrilegii, contra reverentiam Sacramentis debitam & Injustitiæ, ex pacto virtuali inter pœnitentem & Confessarium de secreto isto servando omni casu. *Dian. p. 5 t. 11. R. 2. ex Fagnan. Kellison. &c.* Neque hic datur parvitas materiae, *Dian. p. 5 t. 5 R. 8. ex Mald. Bald. &c.*

II. Non inducit hæc obligatio, 1. Per confessionem factam fictè, v. g. ad furandum, est hoc casu adhuc prudenter tacendum sit, *v. Dian. p. 5 t. 11. R. 26.* 2. Si quis extra confessionem accipiat aliquid sub sigillo confessionis, quia tantum est obligatio secreti naturalis, gravior aut levior, pro rei exigentia.

III. Non frangitur sigillum, 1. Si in genere di-